

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap II. Studia literarum, & alia illustrium personarum exercitia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

CAPUT II.

Studia literarum, & alia illustrium personarum exercitia.

TEmpestivè, sapiens Pater, investigavit peritos Magistros, qui Franciscum docerent, & excolerent nobiles illas ac generosas dotes, quibus ipsum Author naturæ locupletaverat, quia in id magis collimabat, ut literas, probos mores, ac **D**ei timorem, vera & viva nobilitatis decora, illi hæreditatis loco transcriberet, quàm bona fortunæ, quæ frequens ambitionis, & litium sunt fomentum. Navavit operam Franciscus Grammaticæ, & literis humanioribus, à quibus gradum fecit ad **R**atio-

tionalem Philosophiam, ac tum
etiam ad partem Naturalis. Et
assecurus erat absolutam sci
entia istius cognitionem, nisi
alia vocalis, manualisque mu
sicæ, saltûs, pugilatûs, equita
tionis, venationisque obsticil
sent exercitia. Quæ suâ varie
tate tempus, & jucunditate ap
plicationem, ad excellentiora
studia, illi suffurabantur. Et
pollebat bono ingenio, optimo
judicio, promptus erat mani
bus, velox pedibus, agilis toto
corpore, ac eâ constantiâ ani
mi, ut cuicumque rei se seme
dederet, indè laboris pretium,
& honorem referret, adeò, ut
quisque illi facilè cederet, in u
triusque musicæ suavitate, in
elegancia saltûs, in arte digla
di

dian
citât
eque
perfo
que
men
moru
conv
singu
ad ob
loqu
& or
donu
suavi
mult
Coll
non
sed ju
fui de
eos,
versa

diandi, in cursûs pedestris velocitate, & in dexteritate ludorum equestrium, pro more illustrium personarum, in hastiludijs, atque alijs mundanis oblectamentis. Proficiebat indies in morum suavitate, & in gratia conversandi. Præditus erat singulari mansuetudine, facilis ad obsecundandum cuilibet, in loquendo temperatus, affabilis, & omnibus græus. Habebat donum explicandi paucis, & suavibus verbis, id, quod alij vix multis exprimere noverant. Colloquia erant condita salibus non mordentibus, nec impuris, sed jucundis & modestis, ita ut sui desiderium relinqueret apud eos, quibuscum aliquando conversatus fuisset: verbô, nihil ipsi

ipsi deesse videbatur, quod ad vium
 ornamentum nobilitatis facer fam
 solet. Mirum proinde non est cor
 illum tantâ gratiarum affluen qua
 tiâ, ad se oculos, & corda eorum ac a
 quibuscum agebat, traxisse, pra do
 fertim Francisci Moncatæ, Prin illi
 cipis Paternensis, sui Patruelis lan
 amici & fautoris literatorum tan
 ac disciplinis liberalibus, atqu gau
 nobilibus exercitijs insignium nar
 quibus ipse optimè fuit instru mi
 ctus. Prosequebatur hic Do ran
 minus, præcipuo quodam, Fran xan
 ciscum nostrum amore, & ama qu
 bat cum illo familiariter agere sibi
 delectabaturque vehementer. Fra
 dotibus præclaris, quas in eo gra
 suspiciebat, ac in primis periti gra
 venandi, & bombardæ ictu con sce
 ficiendarum in ipso volatu a per

vium

od ad vium, id, quod illi, tū temporis,
acer famam per omnem Siciliam,
n est conciliavit. Atque cū ali-
luen quando inspectante Principe,
rum ac alijs nobilibus viris, admiran-
e, pra do artificio, hirundinem, ut se
Prin illi obtulerat, velocissimè vo-
uelis lantem, primo ictu interemisset,
rum tanto affecit tum stupore, tum
atqu gaudio, totam Nobilium coro-
ium nam, ut munificentissimus Do-
nstru minus, proptes gaudij exube-
e Do rantiam procurreret, ac ample-
Fran xaretur Franciscum, ejusdém-
ama que pectus, aureo torque, quem
gere sibi ipsi detraxerat, exornaret.
nter Franciscus, officiosum munus,
n et gratus suscepit; quod tamen,
eriti gratiæ illius Authorem agno-
con scens DEUM, eidem dicavit, im-
tu a pensum in dotandam pauperem
rium

B

quan-

quandam Virginem, de honestate periclitantem; adeoque facto illo antecedente, oblectavit homines, isto verò subsequente gaudium attulit Angelis. Re lucebat in eo bona indoles pia mens, cum tam verbis, quam operibus, raras quasdam profertur virtutes.

Interea nunquam omittebat ullam earum piarum exercitationum, quibuscum ab infanzia, educatus fuerat; præcipue verò maximo affectu continuabat, cultum vulnerum Christi & summam religionem rememorabatur ejusdem dolores, non solum jejunando sextis feriis, verum etiam, cavendo sibi, quam diligentissimè, ab omni peccato prout (teste Fratre) firmissimè

in divino conspectu statuerat. In honorem intemeratæ Virginis MARIÆ, abstinebat à carne, ac lacticinijs, & quandoque jejunabat die Sabbathi. Orabat de eadem Officium & Rosarium, quotidie intererat Sacro, magis intentus pietati, quàm juvenili oculorum quaquaversum jactationi. Neque ullus dubito, hanc devotionem erga sanctissima patientis Domini vulnera, & Cœli Regiam, magno adjumento fuisse Francisco nostro, ad vitam bene instituentem, & peculiariter memoriam Immaculatæ Conceptionis Virginis, ac frequentationem Sacramentorum, efficax remedium ad munditiem animæ & corporis. Qua de causa etiam anno

1589. nomen dedit cuidam Con-
gregationi B. Virginis, erecta
sub titulo Immaculatæ Conce-
ptionis, licet ex inferioris con-
ditionis hominibus constaret
Tenebatur enim desiderio, cu-
jusvis spiritualis subsidij, existi-
mans, non modò non dedecus
quin potius, incrementum glo-
riæ & honoris, comparari ex-
citijs demissionis, ad cultum
Christi, & benedictæ ejus Ma-
tris pertinentibus. In eo co-
tu, qualibet secundâ mensis
jusque Dominicâ, expiabat pe-
sacram Exomologesin peccata
& pane Angelico se reficiebat
assistebat vespertinæ Psalmo-
diæ, ac postea sacco indutus
comitabatur Augustissimum Sa-
cramentum circumlatum per-
ten

Contempli ambitum. In quadra-
 ginta horarum precibus, ter
 quotannis peragi solitis, primus
 comparebat, destinata sibi ho-
 ram expleturus. Obibat, sac-
 cum & manticam humeris im-
 positam, atq; scrinium ligneum
 gestans, stipem corrogando pro
 pauperibus, & in carcere consti-
 tutis, quam ubi auctario suæ-
 met charitatis cumulavisset, ijs-
 dem hilariter impartiebatur, si-
 ve panis foret, sive quid aliud
 eleemosynæ nomine conquisi-
 tum.

CAPUT III.

*Vocatur à Deo, & ad-
 iicit animum ad ineundam
 Religionem.*

Interim in exercitijs pietatis,
 B 3 & a-